

КРАЛИ-МАРКО ПРИ ТОПЧИЙТЕ

от Елин Пелин.

След джлъг кръвопролитен ден, през който земята се тресеше от гърмежи, настани спокойна, величествена звездна нощ.

Млъкнаха и заспаха черните чугунни змеи, скрити по обгорените от огнените им езици върхове на Бабуна-планина, и ехото им се провали в дън-земята. Лек ветрец излезе и очисти долините от отровното барутно дихание.

Тишината разшири нощта, вдълбочи до безкрай звездния небесен купол. Откроиха се като заспали въоружени гиганти ръбатите върхове на планината и настяпили такова приспивателно спокойствие, като че нищо не е станало тук.

Само тъмните силуести на часовите предпазливо се движеха иззад канарите.

Войниците, уморени от дневния бой, спеха в студените окопи, а в тъмните дебри около изворите тихо бродеха горски самодиви и носеха вода на ранените неприбрани още герои.

При една прикрита гаубична батарея гореше огън, а около него, наметнати със сивите си шинели, лежаха неколко войници. Некои от тях спеха. Други разговаряха, тихо и прескъслечно, с дълги замълчавания, що секаше продължаваха нощта. В техните непринудени и спокойни разговори се преплитаха мъждещите пламъци, които от малелата за сън нощ гасеше един по един...

И когато магиотворната ръка на дремката гладеше вече челото на последния буден войник, по камяните удариха тежки човешки стъпки, които се възкачваха насам. Придръжнаха махмузи, чу се звън от тежко злато и сребро и юнашка престорена кашлица даде ехо в близкия дол.

Мигом наскочаха оборените от дремка вой-

ници, грабнаха оръжие и се услушаха с напрежение и тревога.

— Кой е там? . . .

Пак проехтя престорена юнашка кашлица и един дрезгав глас се обади отблизо с такава сила, че се развя леката пепел от загасналите въглени в огнището.

— Крали-Марко ви иде на госте, български юнаци. Не се бойте.

— Мирно! — даде заповед фелдфебелът. Войниците застанаха на чест.

В мрака се появи величествената фигура на Крали-Марко и бавно се приближи.

— Добър вечер, юнаци от юнашко колено, — поздрави ги господарски той.

— Добър вечер, Марко Кралевики, — отговориха войниците, както знаеха от песните.

Крали Марко се усмихна леко и единът му мустак шавна като рудо агне.

— Оставете церемониите, юнаци! Тия работи за мене не съм потребни. Да се разговорим по простому, така, както беше в моето юнашко време, когато се срещаше юнак с юнак.

Марко ги измери с орловия си поглед и пак се усмихна, както бе се усмихнал една вечер на майка си при сладка вечеря. Трепна и другият му мустак, като друго рудо ягне.

И разтвори се душата на Марко, и засмя се той с цела уста, сърдечно, широко и тая свободна хубава усмивка на юнакът побратими веднага с войниците. Те оставиха оръжието на страна и окръжиха Марка с любопитство.

Мощен, пълният, той стоеше между тех, като стар дъб между храсталаци. На главата му бе килнат над веждите тежък самур-калпак, облечен бе с ален копринен кафтан, на тежал от сърма. Обут във високи до над коле-